

АРВАНТАВ ДУГААР ХАВСРАЛТ

ДААТГАЛЫН БОЛОН ДААТГАЛЫН МЭРГЭЖЛИЙН ОРОЛЦОГЧИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭХ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ, ЗӨВШӨӨРӨЛ, БҮРТГЭЛИЙН МАЯГТЫГ БӨГЛӨХ, БАРИМТ БИЧГИЙГ БҮРДҮҮЛЭХ ЗААВАР

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэхүү зааврын зорилго нь даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл, бүртгэлийн маягтыг бөглөх, тэдгээрт хавсаргах баримт бичигт тавигдах шаардлагыг тодорхойлоход оршино.

1.2. Тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл, бүртгэлийн маягтыг Санхүүгийн зохицуулах хороо /цаашид "Хороо" гэх/-ны цахим хуудас дахь (www.frc.mn) "цахим" өргөдлийн маягт цонхонд хандаж бөглөнө. Өргөдлийн маягтыг цаасан хэлбэрээр бөглөхдөө Хорооны цахим хуудаснаас маягтыг татаж авна.

1.3. Маягтыг бөглөхдөө техникийн үзүүлэлт, компанийн хэлбэрээс бусад тохиолдолд товчлол хэрэглэхгүй, овог нэр, оноосон нэр, он сар өдрийг бүтэн бичиж, хариулт сонголттой тохиолдолд тохирох нүдэнд “√” тэмдгийг тавина.

1.4. Гадаад улсад үүсгэн байгуулагдсан /гадаад улсад бүртгэлтэй/ хуулийн этгээдийн оноосон нэрийг түүний албан ёсны латин үсгээр бичигдсэн нэр болон Монгол үсгээр галиглан бичсэн нэрээр, регистрийн дугаарыг тухайн улсын бүртгэлийн албанаас олгосон бүртгэлийн дугаараар бичнэ.

1.5. Гадаад улсын иргэний талаарх мэдээллийг оруулахдаа овог нэрийг латин үсгээр бичиж, регистрийн дугаар хэсэгт гадаад паспортын дугаарыг бөглөнө.

1.6. Маягтыг бөглөхдөө шаардлагатай тохиолдолд хүснэгтийн тохирох хэсэгт үндсэн маягтын бүтцийн хүрээнд мөр, багана нэмж болно.

1.7. Маягтад дурдсан мэдээлэл тус бүрийн мөрийн дугаар болон хавсаргах баримт бичгийн жагсаалт дахь харгалзах дугаарын дагуу зааварчилгааг тусгасан болно.

1.8. Өргөдөл, тодорхойлолт гаргагч нь хуулийн этгээд бол тухайн өргөдөл, тодорхойлолт гаргагчийн эрх бүхий албан тушаалтан өргөдөл, тодорхойлолтод овог нэр, албан тушаал, өргөдөл, тодорхойлолт гаргасан огноог бичиж, гарын үсэг зурж, тамга тэмдэг дарж баталгаажуулна. Иргэн бол өөрийн овог нэр, өргөдөл, тодорхойлолт гаргасан огноог бичиж, гарын үсэг зурж баталгаажуулна.

1.9. Өргөдөл, тодорхойлолтын маягтад гадаад валютыг өргөдөл, тодорхойлолт гаргаж буй өдрийн Монголбанкны албан ханшаар төгрөгт шилжүүлэн илэрхийлнэ.

1.10. Бизнес төлөвлөгөөг энэ зааврын 1 дүгээр хавсралт “Бизнес төлөвлөгөө боловсруулах зөвлөмж”-ийн дагуу, дотоод үйл ажиллагааны журмыг энэ зааврын 2 дугаар хавсралт “Дотоод үйл ажиллагааны журам боловсруулах зөвлөмж”-ийн дагуу, эхлэлтийн тайланг энэ зааврын 3 дугаар хавсралтын дагуу тус тус гаргана.

Хоёр. Тусгай зөвшөөрлийн өргөдлийн маягтыг бөглөх, баримт бичгийг бүрдүүлэх

2.1. Тусгай зөвшөөрлийн өргөдлийн СЗХ04001 маягтыг бөглөх, түүнд хавсаргах баримт бичгийг бүрдүүлэх

2.1.1. Тусгай зөвшөөрлийн өргөдлийн СЗХ04001 маягтыг бөглөх

Тусгай зөвшөөрлийн төрөл, хэлбэрийн мэдээлэл

1) Өргөдөл гаргасан огноо: Он, сар өдөр гэсэн дарааллаар тоогоор бичнэ.

- 2) Өргөдөл гаргагч хуулийн этгээдийн нэр: Үүсгэн байгуулагдсан хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээн дэх оноосон нэрийг бичнэ.
- 3) Өмнө нь санхүүгийн салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаагүй бол үгүй гэсэн сонголтыг хийж 5 дугаар мөр лүү шилжинэ.
- 4) 3 дугаар мөрөнд тийм гэсэн хариултыг сонгосон бол 4 дүгээр мөрөнд үйл ажиллагааны төрлийг бичнэ.
- 5) Өмнө нь Хороонд даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн өргөдөл ирүүлж байгаагүй бол үгүй гэсэн сонголтыг хийж, 8 дугаар мөр лүү шилжинэ.
- 6) 5 дугаар мөрөнд тийм гэсэн хариултыг сонгосон бол 6 дугаар мөрөнд өмнө нь хүсэлт ирүүлж байсан тусгай зөвшөөрлийн төрлийг бичнэ.
- 7) 7 дугаар мөрөнд тусгай зөвшөөрөл олгогдсон эсэхээс хамааран тохирох сонголтыг хийнэ.
- 8) Тусгай зөвшөөрөлтэй эрхлэх үйл ажиллагааны төрлийг сонгоно. Үйл ажиллагааны төрлийг сонгохын өмнө Даатгалын тухай хуулийн 20.3, Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлтэй уншиж танилцана уу.
- 9) Ердийн даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэхээр сонгосон бол 9 дүгээр мөрөөс эрхлэх даатгалын хэлбэрийг сонгоно.
- 10) Урт хугацааны даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэхээр сонгосон бол 10 дугаар мөрөөс эрхлэх даатгалын хэлбэрийг сонгоно.
- 11) Даатгалын мэргэжлийн оролцогч нь эрхлэх үйл ажиллагааны төрлийг сонгосны дараа 9, 10, 11 дугаартай мөрүүдээс эрхлэх даатгалын хэлбэрийг сонгоно.

Тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээдийн мэдээлэл

- 12) Оноосон нэр: Монгол – хуулийн этгээдийн нэрийг кирилл үсгээр, бүтэн бичнэ.
Англи – хуулийн этгээдийн нэрийг латин үсгээр галиглан бичнэ.
- 13) Хэрэв хуулийн этгээдийн оноосон нэр өөрчлөгдөж байсан бол өмнөх нэрийг бүтэн бичиж, хэзээнээс хэдий хүртэл тухайн нэр ашиглагдсан талаарх хугацааг он, сар, өдөр гэсэн дарааллаар бичих
- 14) Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулсан хурлын огноог он, сар, өдөр гэсэн дарааллаар бичнэ.
- 15) Хуулийн этгээдийн хэлбэр: ХК-хувьцаат компани, ХХК- Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн аль нь болохыг сонгоно.
- 16) Хөрөнгө оруулалтын хэлбэрээс тохирох нүдийг сонгож, гадаадын хөрөнгө оруулалттай бол нийт хувьцааны хэдэн хувийг гадаадын хөрөнгө оруулагч *Дотоодын хөрөнгө оруулалттай компани гэдэгт нийт хувьцааг /100 хувь/ Монгол улсын иргэн , Монгол улсад бүртгэлтэй хуулийн этгээд эзэмшдэг, Гадаадын хөрөнгө оруулалттай компани гэдэгт нийт гаргасан хувьцааны 25 буюу түүнээс дээш хувийг гадаадын хөрөнгө оруулагч эзэмшиж байгаа бөгөөд гадаадын хөрөнгө оруулагч тус бүрийн оруулсан хөрөнгө оруулалтын хэмжээ 100 мянган ам.доллар буюу түүнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөс дээш байх аж ахуй нэгжийг тус тус ойлгоно.*
- 17) Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээн дэх улсын бүртгэлийн дугаарыг бичнэ.
- 18) Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээн дэх регистрийн дугаарыг бичнэ.
- 19) Хаяг байршил: Хуулийн этгээдийн одоо байршиж байгаа эсхүл байршихаар гэрээ байгуулсан байрны хаягийг хүснэгтийн дагуу дэлгэрэнгүй бичнэ.
- 20) Холбоо барих утас: Хуулийн этгээдийн холбоо барих суурин, гар утас, факсын дугаарыг бичнэ.
- 21) Цахим хуудас: Хуулийн этгээдийн албан ёсны цахим хуудсыг бичнэ. Цахим шуудангийн хаяг: Хуулийн этгээдийн цахим шуудангийн хаягийг бичнэ.
Нийгмийн сүлжээний хаяг: www.twitter.com, www.facebook.com гэх мэт олон нийтийн сүлжээн дэх хаягийг бичнэ.

Банкин дахь харилцах, хадгаламжийн мэдээлэл

- 22) Дансны төрлийг сонгож, банкны нэр, дансны дугаар, дансны валютын төрлийг бичиж, холбогдох дансны үлдэгдлийг тухайн өдрийн Монголбанкны албан ханшаар тооцон төгрөгөөр илэрхийлнэ.

Хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн талаарх мэдээлэл

- 23) Хуулийн этгээдийн хувьцаа эзэмшигч бүрээр хүснэгт дэх мэдээллийг бөглөнө.
-Хувьцаа эзэмшигчдийн овог нэр/ оноосон нэр хэсэгт хувьцаа эзэмшигч нь хуулийн этгээд бол түүний оноосон нэрийг, иргэн бол иргэний овог нэрийг бичнэ.
-Хувьцааны тоо хэсэгт тухайн хувьцаа эзэмшигчийн нийт эзэмшиж буй хувьцааны тоог бичиж, хувьцааны төрлүүдээс сонголтыг хийнэ.
-ХНХ-н хэмжээ хэсэгт тухайн хувьцаа эзэмшигчийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээг төгрөгөөр илэрхийлэн, дараагийн хэсэгт энэхүү хөрөнгө нь нийт хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хичнээн хувийг бүрдүүлж байгааг зуутын орны /таслалаас хойш 2 орны/ нарийвчлалтайгаар тусгана. /Жишээ нь 50.85 %/
24) Компанийн тухай хуулийн 6.13-т заасан компанийн нэгдлийн оролцогч биш бол үгүй гэсэн хариултыг сонгон 26 дугаар мөр лүү шилжинэ.
25) 24 дүгээр мөрөнд тийм гэсэн хариултыг сонгосон бол 25 дугаар мөрөнд компанийн нэгдлийн оролцогч бүрийн оноосон нэрийг хуулийн этгээдийн хэлбэрийн хамт оноосон нэр хэсэгт бичиж, регистрийн дугаар, үйл ажиллагааны төрлийг бичнэ.
-Тусгай зөвшөөрөл хүсэгчтэй ямар холбоотой болох хэсэгт толгой компани, хараат компани, охин компани, зэргэлдээ компани, үүнээс ч илүү үргэлжилсэн хэлхээ холбоонд компанийн нэгдлийн оролцогч гэж бичнэ.

Удирдлага боловсон хүчинтэй холбоотой мэдээлэл

- 26) Төлөөлөн удирдах зөвлөлтэй байх бол тийм гэсэн хариултыг сонгон, зөвлөлийн бүрэлдэхүүний тоог бичнэ. Үгүй гэсэн хариултыг сонгосон бол 27 дугаар мөр лүү шилжинэ.
27) Дотоод хяналтын нэгжтэй байх бол тийм гэсэн хариултыг сонгон, нэгжийн бүрэлдэхүүний тоог бичнэ. Үгүй гэсэн хариултыг сонгосон бол 28 дугаар мөр лүү шилжинэ.
28) Нийт ажилтан албан хаагчдын тоо хэсэгт хуулийн этгээдтэй хөдөлмөрийн гэрээ байгуулан ажиллах болон ажиллаж буй нийт ажилтны тоог бичнэ.
29) Даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх бол даатгалын андеррайтер, актуарч, даатгалын борлуулалт болон нөхөн төлбөр хариуцсан ажилтан, даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх бол даатгалын зуучлалын борлуулалтын ажилтан, даатгалын хохирол үнэлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх бол хөрөнгийн үнэлгээчин гэх мэт мэргэжлийн боловсон хүчний тоог нэгтгэн гаргаж даатгалын мэргэжлийн боловсон хүчний тоо мөрөнд бичих бөгөөд даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх бол даатгалын актуарчийн тоог бичнэ.
30) Ажлын байрны мэдээлэл хэсэгт тухайн ажлын байрыг худалдаж авсан, түрээслэсэн аль нь болохыг сонгоно.

Ашиглах техник, тоног төхөөрөмж, програм хангамжийн мэдээлэл

- 31) Үйл ажиллагаанд ашиглагдах техник тоног төхөөрөмжийг нэр, төрөл бүрээр түүний хүчин чадал, багтаамж, тоо ширхэг, үнийн талаарх мэдээллийг хүснэгт дэх асуулгын дагуу нөхөх ба тухайн тоног төхөөрөмжийг худалдаж авсан түрээслэсэн аль нь болохыг сонгоно. Тоног төхөөрөмжийн үнэ нь худалдан авсан өртөг байна.
32) Програм хангамжийн зориулалт баганад тухайн програмыг ямар зориулалтаар ашиглах талаар бичнэ. Жишээ нь: нягтлан бодох бүртгэл, даатгалын мэдээллийн санд мэдээ өгч, авах, өдөр тутмын мэдээ, мэдээлэл боловсруулах гэх мэт.

Үйл ажиллагааны үндсэн үзүүлэлтийн төлөвлөлт

- 33) Компанийн нийт хөрөнгө, хувь нийлүүлсэн хөрөнгө, нийт орлого, зардал, цэвэр ашгийн хэмжээг тооцон, дараалсан 3 жилээр тухайн оны дүнг төгрөгөөр илэрхийлэн бичих бөгөөд энэ нь бизнес төлөвлөгөөнд тусгагдсантай ижил байна.
- 34) Даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүссэн бол 33, 34 дүгээр мөрөнд үзүүлэлтүүдийг бөглөнө. “Хохирол нөхөлтийн харьцаа” үзүүлэлтээс бусад үзүүлэлтийг төгрөгөөр илэрхийлэх бөгөөд дараалсан 3 жилээр тухайн оны дүнг төлөвлөсөн дүнг бичнэ. Энэ нь бизнес төлөвлөгөөнд тусгагдсантай ижил байна.

2.1.2. Тусгай зөвшөөрлийн өргөдлийн СЗХ04001 маягтын дагуу гаргасан өргөдөлд хавсаргах баримт бичигт тавигдах шаардлага

1. Нэгээс дээш үүсгэн байгуулагч нийлж компанийг байгуулж байгаа бол компани байгуулж, холбогдох тусгай зөвшөөрөл хүссэн үйл ажиллагаа эрхлэх тухай хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр эсхүл Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн тогтоолын эх хувь, эсхүл нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар, нэг үүсгэн байгуулагчтай бол компани үүсгэн байгуулах шийдвэр, эсхүл нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар.
2. Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, түүний хавсралтын нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар.
3. Улсын бүртгэлийн албанд бүртгүүлсэн компанийн дүрмийн нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар
4. Компанийн дүрмийн санд хувьцаа эзэмшигч нарын оруулсан мөнгөн хөрөнгийн эх үүсвэр нь хууль ёсны орлогоос бүрдсэн болохыг нотлох баримт бичиг. Хэрвээ баримт бичгийн эх хувийг хавсаргах боломжгүй бол нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбарыг хавсаргана. /Ногдол ашиг хуваарилсан талаарх шийдвэр, төлбөрийн баримт, дансны хуулга, худалдаж худалдан авах гэрээ, бэлэглэлийн гэрээ, нийгмийн даатгалын дэвтрийн хуулбар, хадгаламжийн дэвтрийн хуулбар, зээлийн гэрээний хуулбар гэх мэт/
5. Энэ зааврын 1 дүгээр хавсралт “Бизнес төлөвлөгөө боловсруулах зөвлөмж”-ийн дагуу гаргасан 3-аас доошгүй жилийн бизнес төлөвлөгөө.
6. Ажлын байрыг худалдан авсан бол үл хөдлөх хөрөнгийн гэрчилгээний нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар, түрээслэсэн бол түрээсийн гэрээний хуулбар.
7. Тусгай зөвшөөрлийн өргөдөл гаргахаас өмнө 1 жилээс доошгүй хугацаагаар үйл ажиллагаа эрхэлж байсан бол жилийн эцсийн аудитаар баталгаажсан санхүүгийн тайлан, үйл ажиллагаа эрхэлж байгаагүй бол эхлэлтийн тайлан.
8. Өргөдөл гаргагчийн нийт энгийн хувьцааны 10 ба түүнээс дээш хувийг дангаараа болон бусад этгээдтэй хамтран эзэмшдэг этгээд бүр энэ зааврын дагуу маягт СЗХ04005-г бөглөж, хувьцаа эзэмшигчийн тодорхойлолтыг гаргана. Тодорхойлолтод хувьцаа эзэмшигчийн иргэний цахим үнэмлэх (хуулийн этгээд бол улсын бүртгэлийн гэрчилгээ), эрхэлж буй ажил, албан тушаалыг нотлох баримтыг хавсаргана. (тухайлбал нийгмийн даатгалын дэвтэр, албан байгууллагын тодорхойлолт гэх мэт...).
9. Энэ зааврын дагуу маягт СЗХ04006-г өргөдөл гаргагчийн эрх бүхий албан тушаалтан болон мэргэжлийн боловсон хүчин бүр бөглөж, эрх бүхий албан тушаалтан болон боловсон хүчний тодорхойлолтыг гаргана. Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан гэдэгт 84.1-т заасан буюу компанийн дүрэмд заасан эрх бүхий албан тушаалтныг ойлгоно.
10. Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан болон мэргэжлийн /даатгалын борлуулалтын ажилтан, даатгалын менежер, даатгалын нөхөн төлбөрийн ахлах ажилтан, даатгалын актуарч, даатгалын андеррайтер гэх мэт/ боловсон хүчний иргэний үнэмлэхний гэрчлүүлсэн хуулбар. Тэдгээрийн мэргэжлийн /даатгал, санхүү, эдийн засаг болон бусад/ диплом, мэргэшлийн үнэмлэх, гэрчилгээ мөн нийгмийн даатгалын дэвтрийн хуулбар болон даатгалын байгууллагад ажиллаж байсан бол тус байгууллагын гаргасан тодорхойлолт.
11. Тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох зааврын 1.2-т заасан этгээд бүр бөглөсөн тус зааврын хавсралтаар батлагдсан асуулгын хуудас.
12. Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийн 14.1 дэх хэсэгт заасны дагуу боловсруулсан дотоод хяналтын хөтөлбөр буюу:

- сэжигтэй гүйлгээг илрүүлэх, мэдээллийн нууцлалыг хадгалах, Санхүүгийн мэдээллийн алба болон эрх бүхий бусад байгууллагад мэдээлэл өгөх, баримт бичиг шилжүүлэх журам;
- мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хууль тогтоомж болон дээрх журмын хэрэгжилтэд хяналт тавих ажилтныг томилох, чөлөөлөх журам, түүний эрх, үүрэг;
- хяналт тавих ажилтныг мэргэшүүлэх сургалтад хамруулах төлөвлөгөө, арга хэмжээ
- өөрийн харилцагч, үйлчилгээ, бүтээгдэхүүний мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх эрсдэлийг үнэлж, өндөр эрсдэлтэй харилцагч, үйлчилгээ, бүтээгдэхүүнийг онцгой анхаарахад чиглэсэн арга хэмжээний цогц хөтөлбөр.
- Дотоод хяналтын хөтөлбөрийг боловсруулахдаа Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хууль, Монголбанкны ерөнхийлөгч, Санхүүгийн зохицуулах хорооны даргын 2011 оны 3 дугаар сарын 18-ны өдрийн 156/45 тоот хамтарсан тушаалаар батлагдсан “Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх чиглэлээр банкнаас бусад мэдээлэх үүрэгтэй этгээдэд хяналт шалгалт хийх журам”-тай сайтар танилцсан байвал зохино.
13. Эрхлэх даатгалын хэлбэрээр мэргэшсэн буюу өмнө нь даатгалын байгууллагад тухайн даатгалын хэлбэрийн даатгалын бүтээгдэхүүнтэй холбогдох үйл ажиллагааг хариуцан 1-ээс доошгүй жил ажилласан /даатгалын байгууллагын чиглэлээс хамааран даатгалын гэрээг байгуулах, борлуулах, тухайн даатгалын хэлбэрийн хохирлын үнэлгээг хийх гэх мэт/ эсхүл тухайн даатгалын хэлбэрийн болон хөтөлбөрт нь тус даатгалын хэлбэрийн талаарх хичээл багтсан сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэнийг нотлох баримт.
  14. Энэ зааврын 2 дугаар хавсралт “Дотоод үйл ажиллагааны журам боловсруулах зөвлөмж”-ийн дагуу гаргасан дотоод үйл ажиллагааны журмын төсөл.
  15. Энэ зааварт заасны дагуу СЗХ04004 маягтаар гаргасан даатгалын хэлбэр, бүтээгдэхүүн бүртгүүлэх өргөдлийг гаргана.
  16. Даатгалын хэлбэр, бүтээгдэхүүний журам: Тухайн даатгалын хэлбэр, бүтээгдэхүүнтэй холбоотойгоор даатгалын гэрээ байгуулах, даатгалын нөхөн төлбөр олгохтой холбоотой харилцааг нарийвчлан зохицуулсан журам, заавар;
-Даатгалын гэрээ, баталгааны загвар: Иргэний хуулийн 431.4 дэх хэсэгт заасан нөхцөлийг тусгасан, Даатгалын тухай хууль болон даатгалын багц дүрмээр тавигдсан шаардлагыг хангасан даатгалын бүтээгдэхүүний гэрээний болон баталгааны загвар;
  17. Даатгалын хэлбэрт хамаарах бүтээгдэхүүн тус бүрийн хураамжийн хувь хэмжээ, нөөц сангийн тооцоолол, танилцуулга: Даатгалын бүтээгдэхүүн тус бүрийн хувьд даатгалын хураамжийн хэмжээг тооцоолохдоо ашигласан тоон мэдээлэл, аргачлал, эрсдэл тус бүрийн түвшин, хувь хэмжээ, түүнийг тооцоолсон аргачлал, цэвэр хураамжийн хувь, нийт хураамжийн хувийн талаарх мэдээллийг агуулсан актуарын тайлан, танилцуулга.
  18. Хорооноос баталсан Давхар даатгагчийн алдагдлаас хамгаалах санг бүрдүүлэх, зарцуулах, түүнд хяналт тавих журамд заасан хэмжээгээр давхар даатгагчийн алдагдлаас хамгаалах сангийн мөнгөн хөрөнгийг Монголбанкнаас тусгай зөвшөөрөл авсан, Компанийн тухай хуулийн 99.1-д заасан компанийн нэгдмэл сонирхолтой этгээдэд хамаарах банкнаас бусад банкинд байршуулсан дансны хуулга.
  19. Хууль тогтоомжид заасан мэргэжлийн хариуцлагын доод хэмжээний хязгаараас багагүй хэмжээний даатгалын үнэлгээтэй мэргэжлийн хариуцлагын даатгалын гэрээний төсөл. Гэрээний төсөлд гэрээнд оролцогч талууд гарын үсэг зурж, тамга дарсан байна.
  20. Хоёроос доошгүй даатгалын компанитай байгуулах хамтран ажиллах гэрээний төсөл. Хамтран ажиллах гэрээний төсөлд дараах зүйлийг тусгана:
-Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хуулийн 26.1 дэх хэсэгт заасны дагуу даатгалын хураамжийн орлогыг даатгагчийн дансанд шуурхай шилжүүлэх ажиллагааны зохицуулалт;
-хамтран ажиллах даатгагч бүрийн нэр дээр данс нээх талаарх зохицуулалт; /Хэрвээ банк бол/

- даатгалын хураамж төлөгдсөнөөр даатгалын гэрээ байгуулагдсанд тооцож, даатгалын тохиолдол гарахад даатгалын хураамжийн орлого даатгагчийн дансанд шилжсэн эсэхээс үл хамааран даатгагч даатгуулагчид нөхөн төлбөр олгох талаарх зохицуулалт;
21. Даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх ажилтан нь Хороо, холбогдох мэргэжлийн холбоодтой хамтран зохион байгуулсан зохион байгуулсан даатгалын зуучлалын сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэнийг нотлох баримт.
  22. Банкны тухай хуулийн 6.4-т заасны дагуу даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагааг эрхлэхэд татгалзахгүй тухайгаа мэдэгдэж Монголбанкнаас Хороонд ирүүлсэн албан бичиг.
  23. Даатгалын зуучлалын үйл ажиллагааг хариуцах тусгайлсан нэгжийг байгуулсан буюу томилсон тухай шийдвэрийн хуулбар, тухайн нэгжийн танилцуулга болон банкны бүтэцийг харуулсан бүдүүвч зураг.
  24. Хамтран ажиллах даатгагч бүр дээр даатгалын зуучлалын үйл ажиллагаатай холбогдон гарах гүйлгээ хийгдэх данс нээснийг нотлох дансны хуулга, хамтын ажиллагааны гэрээнд тусгасан байдал
  25. Эрхлэх даатгалын хэлбэрийн хохирлын үнэлгээний чиглэлээр үнэлгээчин нь мэргэшсэн гэдгийг нотлох баримт – тухайн даатгалын хэлбэр, түүний хохирлын үнэлгээний талаар сургалтад хамрагдсан, тухайн чиглэлээр үнэлгээ хийх эрх, зөвшөөрлийг төрийн эрх бүхий байгууллагаас авсан баримт бичиг, тухайн хэлбэрийн хохирлын үнэлгээгээр ажиллаж байсан туршлагатайг нотлох баримт. Эрхлэх даатгалын хэлбэрээс хамааран эд хөрөнгийн хохирлыг үнэлэх тохиолдолд Хөрөнгийн үнэлгээний тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээний нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар.
  26. Сонгосон даатгалын хэлбэрээр хохирол үнэлгээ хийж гүйцэтгэхэд шаардлагатай судалгааны материал, програм хангамж, мэдээллийн сангийн танилцуулга.
  27. Даатгалын хохирол үнэлгээ хийх ажилтны Хороо, холбогдох мэргэжлийн холбоодтой хамтран зохион байгуулсан даатгалын хохирол үнэлгээний сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэнийг нотлох баримт.

2.2. Тусгай зөвшөөрлийн өргөдлийн СЗХ04002 маягтыг бөглөх, түүнд хавсаргах баримт бичгийг бүрдүүлэх.

2.2.1.Тусгай зөвшөөрлийн өргөдлийн СЗХ04002 маягтыг бөглөх

Эрхлэх үйл ажиллагааны мэдээлэл

- 1) Өргөдөл гаргасан огноо: Он, сар өдөр гэсэн дарааллаар тоогоор бичнэ.
- 2) Өргөдөл гаргагчийн овог нэр, оноосон нэр: Өргөдөл гаргагч нь иргэн бол овог нэрийг, хуулийн этгээд бол оноосон нэрийг бичнэ.
- 3) Өмнө нь өргөдөл гаргагч хуулийн этгээд нь санхүүгийн салбарт ажиллаж байгаагүй /хуулийн этгээд бол санхүүгийн салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаагүй/ бол үгүй гэсэн сонголтыг хийж 5 дугаар мөр лүү шилжинэ.
- 4) 3 дугаарт тийм гэсэн хариултыг сонгосон бол 4 дүгээр мөрөнд эрхэлж байсан үйл ажиллагааны төрлийг бичнэ.
- 5) Өмнө нь Хороонд даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн өргөдөл ирүүлж байгаагүй бол үгүй гэсэн сонголтыг хийж, 8 дугаар мөр лүү шилжинэ.
- 6) 5 дугаарт тийм гэсэн хариултыг сонгосон бол 6 дугаар мөрөнд хүсэлт ирүүлж байсан тусгай зөвшөөрлийн төрлийг бичнэ.
- 7) 7 дугаар мөрөнд тусгай зөвшөөрөл олгогдсон эсэхээс хамааран тохирох сонголтыг хийнэ.
- 8) Тусгай зөвшөөрөлтэй эрхлэх үйл ажиллагааны хэлбэрийг сонгоно.
- 9) Өргөдөл гаргач нь тохирох сонголтыг хийж, иргэн 10-19 дүгээр мөрийг бөглөнө. Хуулийн этгээд бол 20-32 дугаар мөрийг бөглөнө.

Тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд үйл ажиллагаа эрхлэх иргэний мэдээлэл

- 10) Өргөдөл гаргагч иргэний овог буюу иргэний цахим үнэмлэх дээрх эцэг/эх/-ийн нэрийг бичнэ.
- 11) Өргөдөл гаргагч иргэн өөрийн нэрийг бичнэ.
- 12) Өргөдөл гаргагч иргэн өөрийн регистрийн дугаарыг бичнэ.
- 13) Өргөдөл гаргагч иргэн өөрийн оршин суугаа газрын хаягийг улс, аймаг/хот, сум/дүүрэг, баг/хороо, гудамж/байр, тоот гэсэн дарааллаар бичнэ.
- 14) Өргөдөл гаргаж буй өдрийн байдлаарх эрхэлж байгаа ажил, ажиллаж буй газар, албан тушаалын талаар бичнэ.
- 15) Ажил эрхэлдэг бол ажлын газрын хаягийг улс, аймаг/хот, сум/дүүрэг, баг/хороо, гудамж/байр, тоот гэсэн дарааллаар бичнэ.
- 16) Өргөдөл гаргагч иргэн нь мэргэжил эзэмшсэн бол эзэмшсэн мэргэжлийн нэрийг бичнэ.
- 17) Өргөдөл гаргагч иргэнтэй холбоо барих утасны дугаарыг бичнэ.
- 18) Өргөдөл гаргагчийн цахим шуудангийн хаягийг бичнэ.
- 19) Өргөдөл гаргагч иргэн нь Хороо, холбогдох мэргэжлийн холбоодтой хамтран зохион байгуулсан даатгалын төлөөлөгчийн сургалтад хамрагдаж шалгалтад тэнцсэн бол тийм гэсэн сонголтыг хийж, үгүй бол үгүй гэсэн сонголтыг хийнэ.

Тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээдийн мэдээлэл

- 20) Оноосон нэр: Монгол – хуулийн этгээдийн нэрийг кирилл үсгээр, бүтэн бичнэ.
Англи – хуулийн этгээдийн нэрийг латин үсгээр галиглан бичнэ.
- 21) Хэрэв хуулийн этгээдийн оноосон нэр өөрчлөгдөж байсан бол өмнөх нэрийг бүтэн бичиж, хэзээнээс хэдий хүртэл тухайн нэр ашиглагдсан талаарх хугацааг он, сар, өдөр гэсэн дарааллаар бичих
- 22) Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулсан хурлын огноог он, сар, өдөр гэсэн дарааллаар бичнэ.
- 23) Хуулийн этгээдийн хэлбэр: ХК-хувьцаат компани, ХХК- Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн аль нь болохыг сонгоно.
- 24) Хөрөнгө оруулалтын хэлбэрээс тохирох нүдийг сонгож, гадаадын хөрөнгө оруулалттай бол нийт хувьцааны хэдэн хувийг гадаадын хөрөнгө оруулагч *Дотоодын хөрөнгө оруулалттай компани гэдэгт нийт хувьцааг /100 хувь/ Монгол улсын иргэн , Монгол улсад бүртгэлтэй хуулийн этгээд эзэмшдэг, Гадаадын хөрөнгө оруулалттай компани гэдэгт нийт гаргасан хувьцааны 25 буюу түүнээс дээш хувийг гадаадын хөрөнгө оруулагч эзэмшиж байгаа бөгөөд гадаадын хөрөнгө оруулагч тус бүрийн оруулсан хөрөнгө оруулалтын хэмжээ 100 мянган ам.доллар буюу түүнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөс дээш байх аж ахуй нэгжийг тус тус ойлгоно.*
- 25) Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээн дэх улсын бүртгэлийн дугаарыг бичнэ.
- 26) Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээн дэх регистрийн дугаарыг бичнэ.
- 27) Хаяг байршил: Хуулийн этгээдийн одоо байршиж байгаа эсхүл байршихаар гэрээ байгуулсан байрны хаягийг хүснэгтийн дагуу дэлгэрэнгүй бичнэ.
- 28) Холбоо барих утас: Хуулийн этгээдийн холбоо барих суурин, гар утас, факсны дугаарыг бичнэ.
- 29) Цахим хуудас: Хуулийн этгээдийн албан ёсны цахим хуудсыг бичнэ. Цахим хуудасгүй бол нөхөх шаардлагагүй.
Цахим шуудангийн хаяг: Хуулийн этгээдийн цахим шуудангийн хаягийг бичнэ.
Нийгмийн сүлжээний хаяг: www.twitter.com, www.facebook.com гэх мэт олон нийтийн сүлжээн дэх хаягийг бичнэ.

Хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн талаарх мэдээлэл

- 30) Хуулийн этгээдийн хувьцаа эзэмшигч /гишүүн/-ийн овог нэр / оноосон нэрийг бичиж, тухайн этгээдийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээг төгрөгөөр илэрхийлэн, нийт

хувь нийлүүлсэн хөрөнгөд түүний хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн эзлэх хувийг бичнэ. Эдгээр мэдээллийг хуулийн этгээдийн хувьцаа эзэмшигч бүр бөглөнө.

Удирдлага боловсон хүчинтэй холбоотой мэдээлэл

- 31) Хуулийн этгээдтэй хөдөлмөрийн гэрээ байгуулан ажиллаж буй нийт ажилтны тоог бичнэ.
- 32) Хуулийн этгээдийн эрх бүхий албан тушаалтан буюу гүйцэтгэх удирдлага, даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх этгээд албан тушаал, овог, нэр, регистрийн дугаар, иргэний харьяалалыг бичиж, Хороо, холбогдох мэргэжлийн холбоодтой хамтран зохион байгуулсан даатгалын төлөөлөгчийн сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэн эсэх тохирох хариултыг сонгоно.

1.2.2. Тусгай зөвшөөрлийн өргөдлийн СЗХ04002 маягтын дагуу гаргасан өргөдөлд хавсаргах баримт бичиг, тавигдах шаардлага

1. Даатгалын төлөөлөгчийн шимтгэл олгох нөхцлийг хууль тогтоомжид нийцүүлэн тусгасан даатгагчтай хамтран ажиллах бичгээр байгуулсан гэрээ.
2. Даатгалын төлөөлөгчөөр ажиллах этгээдийн Хороо, холбогдох мэргэжлийн холбоодтой хамтран зохион байгуулсан даатгалын төлөөлөгчийн сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэнийг нотлох баримт, мөн ажил эрхэлдэг бол тухайн этгээдийн нийгмийн даатгалын дэвтрийн нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар.
3. Өргөдөл гаргагч нь иргэн бол иргэний цахим үнэмлэх болон мэргэжил эзэмшсэн бол тухайн мэргэжлийн диплом, гэрчилгээний хуулбар.
4. Өргөдөл гаргагч нь хуулийн этгээд бол даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тухай хуулийн этгээдийн эрх бүхий этгээдийн шийдвэр.
5. Өргөдөл гаргагч нь хуулийн этгээд бол хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар.
6. Өргөдөл гаргагч нь хуулийн этгээд бол хуулийн этгээдийн дүрмийн нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар, шинэчилсэн дүрмийн төсөл.

Гурав. Зөвшөөрлийн өргөдлийн маягтыг бөглөх, баримт бичгийг бүрдүүлэх

3.1.Зөвшөөрлийн өргөдлийн СЗХ04003 маягтыг бөглөх

- 1) Өргөдөл гаргасан огноо: Он, сар, өдөр гэсэн дарааллаар тоогоор бичнэ.
- 2) Өргөдөл гаргагч даатгалын байгууллагын нэр: Даатгалын байгууллагын улсын бүртгэлийн гэрчилгээн дэх оноосон нэрийг бичнэ.
- 3) Регистрийн дугаар: Даатгалын байгууллагын улсын бүртгэлийн гэрчилгээн дэх регистрийн дугаарыг бичнэ.
- 4) Зөвшөөрлийн төрлийг сонгох: Маягтад дурдсан 5 төрлөөс зөвшөөрлийн хүсэлт гаргаж буй төрлийг сонгох бөгөөд сонгосон төрөлтэй холбогдуулан дараах байдлаар мэдээллийг бөглөнө.
  - “Даатгагчийн дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтцэд өөрчлөлт оруулах” төрлийг сонгосон нөхцөлд маягтын 5 дугаар мөрийг бөглөнө.
  - “Салбар, төлөөлөгчийн газар нээх” төрлийг сонгосон нөхцөлд маягтын 6-14 дүгээр мөрийг бөглөнө.
  - “Оноосон нэр өөрчлөх” төрлийг сонгосон нөхцөлд маягтын 15-17 дугаар мөрийг бөглөнө.
  - “Даатгагчийн эрх бүхий албан тушаалтан томилох” төрлийг сонгосон нөхцөлд маягтын 18 дугаар мөрийг бөглөнө.
  - “Албан журмын даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх” төрлийг сонгосон нөхцөлд маягтын 19-20 дугаар мөрийг бөглөнө.

Даатгагчийн дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтцэд өөрчлөлт оруулах

- 5) Даатгагчийн өмнөх болон шинэ хувьцаа эзэмшигч тус бүрийн хувьд мэдээллийг дараах байдлаар бөглөнө.
- Хувьцаа эзэмшигч: Хувьцаа эзэмшигч иргэн бол иргэний цахим үнэмлэх дэх овог нэр, хуулийн этгээд бол улсын бүртгэлийн гэрчилгээн дэх оноосон нэрийг бичнэ.
  - Регистрийн дугаар: Хувьцаа эзэмшигч иргэн бол иргэний цахим үнэмлэх дэх регистрийн дугаар, хуулийн этгээд бол улсын бүртгэлийн гэрчилгээн дэх регистрийн дугаарыг бичнэ.
  - Одоогийн ХНХ хэмжээ: Хороонд бүртгүүлсэн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээг хувьцаа эзэмшигч тус бүрээр төгрөгөөр илэрхийлж бичнэ.
  - Нэмэгдсэн: Одоогийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээгээ нэмэгдүүлж байгаа тохиолдолд нэмэгдүүлж буй дүнг төгрөгөөр илэрхийлж бичнэ.
  - Хасагдсан: Одоогийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээгээ бууруулж байгаа тохиолдолд бууруулж буй дүнг төгрөгөөр илэрхийлж бичнэ.
  - Өөрчлөлтийн дараа ХНХ хэмжээ: Одоогийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээн дээр нэмэгдүүлж буй дүнг нэмээд, бууруулж буй дүнг хасаад гарсан дүнг төгрөгөөр илэрхийлж бичнэ.
  - Өөрчлөлтийн дараа ХНХ-д эзлэх хувь: Даатгагчийн дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтцэд өөрчлөлт орсны дараагаар дүрмийн санд хувьцаа эзэмшигч тус бүрийн эзлэх хувийг гаргаж бичнэ. (Нийт дүрмийн санг 100% гэж үзнэ)

Салбар төлөөлөгчийн газар нээх

- 6) Даатгалын байгууллагын нэгж байгуулах буюу тухайн нэгжээр дамжуулан даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа эрхлэх нэгж нээх тухай шийдвэр гарсан огноог он, сар, өдөр гэсэн дарааллаар шийдвэрийн дугаарын хамт тохирох нүдэнд бичнэ.
- 7) Нэгжийн хэлбэр буюу салбар, төлөөлөгчийн газрын аль нь болохыг сонгоно.
- 8) Нэгжийн нэр буюу тухайн салбар эсхүл төлөөлөгчийн газрын нэр.
- 9) Нэгжийн ажлын байрыг худалдаж авсан бол үл хөдлөх хөрөнгийн гэрчилгээн дэх хаяг, түрээслэсэн бол түрээсийн гэрээн дэх хаягийг улс, аймаг/хот, сум/дүүрэг, баг/хороо, гудамж, байр, тоот гэсэн дарааллаар бүрэн гүйцэт бичнэ.
- 10) Холбоо барих утас: Тухайн нэгжийн ашиглаж буй суурин утас, факс болон холбогдох албан тушаалтны утсыг бичнэ.
- 11) Тухайн нэгжийн цахим хуудас, цахим шуудангийн хаягийг бичнэ.
- 12) Компанийн удирдлагаас тухайн нэгжийн ажилтнаар томилсон нийт ажилтны тоог бичнэ.
- 13) Үйл ажиллагаанд ашиглагдах техник тоног төхөөрөмжийг нэр, төрөл бүрээр түүний хүчин чадал, багтаамж, тоо ширхэг, үнийн талаарх мэдээллийг хүснэгт дэх асуулгын дагуу нөхөх ба тухайн тоног төхөөрөмжийг худалдаж авсан түрээслэсэн аль нь болохыг сонгоно. Тоног төхөөрөмжийн үнэ нь худалдан авсан өртөг байна.
- 14) Програм хангамжийн зориулалт баганад тухайн програмыг ямар зориулалтаар ашиглах талаар бичнэ. Жишээ нь нягтлан бодох бүртгэл, даатгалын мэдээллийн санд мэдээ өгч, авах, өдөр тутмын мэдээ, мэдээлэл боловсруулах гэх мэт.

Оноосон нэр өөрчлөх

- 15) Даатгалын байгууллагын хуучи оноосон нэрийг бичнэ.
- 16) Даатгалын байгууллагын шинэ оноосон нэрийг бичнэ.
- 17) Оноосон нэрийг өөрчлөх болсон шалтгааныг товч, тодорхой бичнэ.

Даатгагчийн эрх бүхий албан тушаалтан томилох

- 18) Шинээр томилогдож буй эрх бүхий албан тушаалтны албан тушаал, овог, нэр, иргэний харьяалал, регистрийн дугаар, утасны дугаарыг хүснэгтийн дагуу бичнэ.

Албан журмын даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх

19) Эрхлэх албан журмын даатгалын хэлбэрийн нэрийг бичнэ.

20) Эрх бүхий этгээдийн гаргасан сонгосон албан журмын даатгалын хэлбэрээр үйл ажиллагаа эрхлэх шийдвэрийн нэр, шийдвэр гаргасан огноо, шийдвэрийн дугаарыг бичнэ.

3.2.Зөвшөөрлийн өргөдлийн СЗХ04003 маягтын дагуу гаргасан өргөдөлд хавсаргах баримт бичиг, тавигдах шаардлага

3.2.1.даатгагчийн дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтцэд өөрчлөлт оруулах зөвшөөрлийн өргөдөлд хавсаргах баримт бичиг, тавигдах шаардлага

1. Даатгагчийн дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах тухай хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тэмдэглэл /хувьцаа эзэмшигчийн шийдвэр/-ийн хүчин төгөлдөр эх хувь.
2. Дүрмийн санд өөрчлөлт орохтой холбоотойгоор шинэчлэн боловсруулсан компанийн дүрмийн төсөл;
3. Дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүрэлдэхүүн өөрчлөгдсөн бол дүрмийн санд оруулсан мөнгөн хөрөнгийн эх үүсвэр нь зээлийн хөрөнгөөр бүрдээгүй, мөн хууль бус үйл ажиллагаанаас орсон орлого биш гэдгийг батлахуйц баримт, бичгийг бүрдүүлнэ. Тухайлбал, хуримтлагдсан ашгаас дүрмийн санг бүрдүүлж байгаа нөхцөлд хувьцаа эзэмшигчдийн ногдол ашиг хуваарилах шийдвэр, хөрөнгийн орлогын албан татварын баримт, хөрөнгө худалдан борлуулсны орлогоор дүрмийн санг бүрдүүлэх нөхцөлд тухайн хөрөнгө хувьцаа эзэмшигчийн эзэмшлийн хөрөнгө мөн эсэхийг нотлох баримт бичиг, хөрөнгө худалдах худалдан авах гэрээ, төлбөр хийгдсэнийг нотлох баримт бичиг, хөрөнгө борлуулсны орлогын албан татвар төлсөн баримт, хувьцаа эзэмшигч нь хувь хүн бөгөөд хувийн харилцах, хадгаламжийн дансан дахь мөнгөн хөрөнгөөсөө дүрмийн санг бүрдүүлэх нөхцөлд харилцах хадгаламжийн дансны хуулга гэх мэт.
4. Хувьцаа эзэмшигч өөрчлөгдсөн тохиолдолд СЗХ04005 маягтын дагуу шинэ хувьцаа эзэмшигч тодорхойлолт гаргана. Тодорхойлолтод хувьцаа эзэмшигчийн иргэний цахим үнэмлэх (хуулийн этгээд бол улсын бүртгэлийн гэрчилгээ), эрхэлж буй ажил, албан тушаалыг нотлох баримтыг хавсаргана. (тухайлбал нийгмийн даатгалын дэвтэр, албан байгууллагын тодорхойлолт гэх мэт...)
5. Хувьцаа эзэмшигч өөрчлөгдсөн тохиолдолд Хорооноос баталсан даатгагчийн болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн Тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох зааварт заасан хувь хүн, хуулийн этгээд бүрийн бөглөсөн асуулгын хуудсыг бөглөнө.

3.2.2.даатгалын байгууллагын салбар, төлөөлөгчийн газар нээх зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд хавсаргах баримт бичиг, тавигдах шаардлага

1. Салбар, төлөөлөгчийн газар нээх тухай удирдлагын шийдвэрийн эх хувь эсхүл шийдвэрийн нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар /хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тэмдэглэл, хувьцаа эзэмшигчийн шийдвэр, Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлын тогтоол гэх мэт/
2. Ажлын байрыг худалдан авсан бол үл хөдлөх хөрөнгийн гэрчилгээний хуулбар, түрээслэсэн бол түрээсийн гэрээний хуулбар.
3. СЗХ04006 маягтын дагуу гаргасан салбар, төлөөлөгчийн газрын удирдлага, мэргэжлийн боловсон хүчин бүрийн бөглөсөн тодорхойлолт.
4. Салбар, төлөөлөгчийн газрын удирдлага болон мэргэжлийн /даатгалын борлуулалтын ажилтан, даатгалын менежер, даатгалын нөхөн төлбөрийн ахлах ажилтан/ боловсон хүчний иргэний цахим үнэмлэхний хуулбар, мэргэжлийн /даатгал, санхүү, эдийн засаг болон бусад/ дипломын хуулбар, мэргэшлийн үнэмлэх, гэрчилгээний нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар, өмнө нь даатгалын байгууллагад ажиллаж байсан бол тус байгууллагын гаргасан тодорхойлолт, нийгмийн даатгалын дэвтрийн нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар.
5. Салбар нээхтэй холбоотойгоор өөрчлөлт оруулсан 3-аас доошгүй жилийн бизнес төлөвлөгөө.

6. Салбар, төлөөлөгчийн газрын эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл, дотоод үйл ажиллагаанд баримтлах зарчим, дүрмийг тодорхойлсон дотоод үйл ажиллагааны журмын төсөл.
7. Салбарын удирдлага эсхүл боловсон хүчин нь Хороо, холбогдох мэргэжлийн холбоодтой хамтран зохион байгуулсан даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэнийг нотлох баримт.
8. Даатгалын хохирол үнэлэгч салбар нээх зөвшөөрөл хүссэн тохиолдолд дээр дурдсан 1-7 дугаартай баримт бичгүүдээс гадна эрхлэх даатгалын хэлбэрээс хамааран эд хөрөнгөд учирсан бодит хохирлыг тогтоох бол салбарын 1-ээс доошгүй ажилтны Хөрөнгийн үнэлгээний тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээний нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбарыг хавсаргана.
9. Даатгалын компани салбар нээх зөвшөөрөл хүссэн тохиолдолд тухайн салбарын арилжааны банкин дахь дансны хуулга.
10. Даатгалын компанийн салбар нь Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх тохиолдолд салбарын шуурхай албаны эсхүл шуурхай албаны үйл ажиллагааг гүйцэтгүүлэхээр гэрээ хийсэн байгууллагын шуурхай албаны бүтэц бүрэлдэхүүн, зохион байгуулалтын талаарх танилцуулга.
11. Шуурхай албаны эсхүл шуурхай албаны үйл ажиллагааг гүйцэтгүүлэхээр гэрээ хийсэн байгууллагын дуудлагын зориулалтын автомашины гэрчилгээний хуулбар.
12. Даатгалын компани нь тухайн салбарын шуурхай албаны үйл ажиллагааг гүйцэтгүүлэхээр бусад хуулийн этгээдтэй байгуулсан гэрээний нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар.
13. Хорооноос баталсан даатгагчийн болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн Тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох зааврын дагуу гадаад улсад нээх салбар, төлөөлөгчийн газрын удирдах ажилтны бөглөсөн асуулгын хуудас.
14. Гадаад улсад төлөөлөгчийн газар нээх тохиолдолд Төлөөлөгчийн газар нээх үндэслэл, зорилго, үйл ажиллагааны чиглэлийн талаарх дэлгэрэнгүй тайлбар.

3.2.3.даатгалын байгууллагын оноосон нэр өөрчлөх зөвшөөрлийн өргөдөлд хавсаргах баримт бичиг, түүнд тавигдах шаардлага

1. Хуулийн этгээдийн оноосон нэрийг өөрчлөх тухай хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тэмдэглэл, эрх бүхий этгээдийн шийдвэрийн эх хувь, нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар.
2. Улсын бүртгэлийн албанаас авсан шинэ оноосон нэрийн баталгаажуулалт.
3. Хуулийн этгээдийн оноосон нэр өөрчлөгдөж байгаатай холбогдуулан шинэчилсэн компанийн дүрмийн төсөл.

3.2.4.даатгагчийн эрх бүхий албан тушаалтан томилох зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд хавсаргах баримт бичиг, тавигдах шаардлага

1. Эрх бүхий албан тушаалтныг томилох тухай хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тэмдэглэл, шийдвэр эсхүл эрх бүхий этгээдийн шийдвэр: Компанийн дүрэмд заасан эрх хэмжээний хүрээнд тухайн эрх бүхий албан тушаалтныг томилох тухай Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал эсвэл Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлын тэмдэглэлийн хуулбар, хүчин төгөлдөр шийдвэрийн эх хувь;
2. СЗХ04006 маягтын дагуу гаргасан шинээр томилогдож буй эрх бүхий албан тушаалтны тодорхойлолт.
3. Шинээр томилогдож буй эрх бүхий албан тушаалтны иргэний цахим үнэмлэх, мэргэжлийн диплом, эрхэлж байсан болон эрхэлж буй ажил, албан тушаалыг нотлох баримт бичиг (нийгмийн даатгалын дэвтэр, албан байгууллагын тодорхойлолт гэх мэт...)-ийн нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар.

4. Хорооноос баталсан даатгагчийн болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн Тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох заавар”-т заасны дагуу шинэ эрх бүхий албан тушаалтны бөглөсөн асуулгын хуудас

3.2.5. Албан журмын даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд хавсаргах баримт бичиг, тавигдах шаардлага

1. Албан журмын даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх тухай удирдлагын шийдвэр /Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тэмдэглэл, Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн тогтоол гэх мэт/-ийн эх хувь эсхүл нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар.
2. Албан журмын даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх тухай удирдлагын шийдвэр /Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тэмдэглэл, Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн тогтоол гэх мэт/-ийн эх хувь эсхүл нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар.
3. Албан журмын даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэхтэй холбогдуулан даатгагчийн бизнес төлөвлөгөөнд оруулсан өөрчлөлт
4. Албан журмын даатгалын үйл ажиллагааны мэдээллийн сангийн бүртгэл хөтлөх болон тухайн даатгалын чиглэлийн мэргэжлийн боловсон хүчний СЗХ04006 маягтын дагуу гаргасан тодорхойлолт.
5. Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын тохиолдлыг шалгах шуурхай албаны бүтэц, бүрэлдэхүүн, зохион байгуулалтын талаарх танилцуулга. Хэрвээ даатгалын компани нь шуурхай албаны үйл ажиллагааг Албан журмын даатгагчдын холбоо болон хууль тогтоомжид заасан бусад байгууллагаар гэрээгээр гүйцэтгүүлэх тохиолдолд гэрээ хийсэн байгууллагын шуурхай албаны бүтэц, бүрэлдэхүүн, зохион байгуулалтын талаарх танилцуулгыг хавсаргана.
6. Шуурхай албаны үйл ажиллагааг бусад байгууллагаар гэрээгээр гүйцэтгүүлэх тохиолдолд тухайн гэрээний нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар.
7. Албан журмын даатгалын хэлбэрээс хамааран хууль тогтоомжид заасан бусад шаардлагатай баримт бичиг.

Дөрөв. Бүртгэлийн өргөдлийн маягтыг бөглөх, баримт бичгийг бүрдүүлэх

4.1. Бүртгэлийн өргөдлийн СЗХ04004 маягтыг бөглөх

- 1) Өргөдөл гаргасан огноо: Он, сар, өдөр гэсэн дарааллаар тоогоор бичнэ.
- 2) Өргөдөл/хүсэлт гаргагч даатгалын байгууллагын нэр: Даатгалын байгууллагын улсын бүртгэлийн гэрчилгээн дэх оноосон нэрийг бичнэ.
- 3) Регистрийн дугаар: Даатгалын байгууллагын улсын бүртгэлийн гэрчилгээн дэх регистрийн дугаарыг бичнэ..
- 4) Бүртгүүлэх мэдээллийн төрлийг сонгох: Маягтад дурдсан 4 төрлөөс бүртгүүлэхээр хүсэлт гаргаж буй төрлийг сонгох бөгөөд сонгосон төрөлтэй холбогдуулан дараах байдлаар мэдээллийг бөглөнө.
  - “Даатгалын хэлбэр, бүтээгдэхүүн” төрлийг сонгосон нөхцөлд маягтын 5, 6 дугаар хэсгийг бөглөнө.
  - “Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн дүрмийн сангийн хэмжээ, бүтэц, хувьцаа эзэмшигчийн бүрэлдэхүүний өөрчлөлт” төрлийг сонгосон нөхцөлд маягтын 7, 8 дугаар хэсгийг бөглөнө.
  - “Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн эрх бүхий албан тушаалтны өөрчлөлт” төрлийг сонгосон нөхцөлд маягтын 9 дүгээр хэсгийг бөглөнө.
  - “Хаягийн өөрчлөлт” төрлийг сонгосон нөхцөлд маягтын 10 дугаар хэсгийг бөглөнө.

Даатгалын хэлбэр, бүтээгдэхүүн бүртгүүлэх

- 5) Бүртгүүлэх хүсэлт гаргаж буй даатгалын хэлбэр, түүнд хамаарах бүтээгдэхүүний нэрийг бичнэ.

Даатгалын зуучлагч, хохирол үнэлэгчийн дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтцийн өөрчлөлтийг бүртгүүлэх

- б) Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн өмнөх болон шинэ хувьцаа эзэмшигч тус бүрийн хувьд мэдээллийг дараах байдлаар бөглөнө.
- Хувьцаа эзэмшигч: Хувьцаа эзэмшигч иргэн бол иргэний цахим үнэмлэх дэх овог нэр, хуулийн этгээд бол улсын бүртгэлийн гэрчилгээн дэх оноосон нэрийг бичнэ.
  - Регистрийн дугаар: Хувьцаа эзэмшигч иргэн бол иргэний цахим үнэмлэх дэх регистрийн дугаар, хуулийн этгээд бол улсын бүртгэлийн гэрчилгээн дэх регистрийн дугаарыг бичнэ.
  - Одоогийн ХНХ хэмжээ: Хороонд бүртгүүлсэн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээг хувьцаа эзэмшигч тус бүрээр төгрөгөөр илэрхийлж бичнэ.
  - Нэмэгдсэн: Одоогийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээгээ нэмэгдүүлж байгаа тохиолдолд нэмэгдүүлж буй дүнг төгрөгөөр илэрхийлж бичнэ.
  - Хорогдсон: Одоогийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээгээ бууруулж байгаа тохиолдолд бууруулж буй дүнг төгрөгөөр илэрхийлж бичнэ.
  - Өөрчлөлтийн дараа ХНХ хэмжээ: Одоогийн ХНХ хэмжээн дээр нэмэгдүүлж буй дүнг нэмээд, бууруулж буй дүнг хасаад гарсан дүнг төгрөгөөр илэрхийлж бичнэ.
  - Өөрчлөлтийн дараа ХНХ-д эзлэх хувь: Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн дүрмийн сангийн хэмжээ, бүтэц, хувьцаа эзэмшигчдийн бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт орсны дараагаар дүрмийн санд хувьцаа эзэмшигч тус бүрийн эзлэх хувийг гаргаж бичнэ. (Нийт дүрмийн санг 100% гэж үзнэ)

Даатгалын зуучлагчийн, хохирол үнэлэгчийн эрх бүхий албан тушаалтны өөрчлөлтийг бүртгүүлэх

- 7) Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн эрх бүхий албан тушаалтныг бүртгүүлэхдээ дараах мэдээллийг бөглөнө:
- Албан тушаал: Тухайн байгууллагад эрхлэх албан тушаалыг бичнэ.
  - Овог, нэр, регистрийн дугаар: Тухайн албан тушаалтны иргэний цахим үнэмлэх дэх овог, нэр, регистрийн дугаарыг бичнэ.
  - Утасны дугаар: Тухайн албан тушаалтны гэрийн болон гар утасны дугаарыг бичнэ.

Хаяг, байршлын өөрчлөлтийг бүртгүүлэх

- 8) -Нэгжийн нэр: Даатгалын байгууллагын төв компани, салбар, төлөөлөгчийн газар аль нь болохыг тодорхой зааж бичнэ. Тухайлбал: Төв компани, Сэлэнгэ аймаг дахь салбар, Баянхонгор аймаг дахь төлөөлөгчийн газар гэх мэт...
- Хаяг: Хуучин хаяг байршил хэсэгт хуучин ашиглаж байсан Хороонд бүртгэлтэй хаягийг бичнэ. Шинэ хаяг байршил хэсэгт шинээр ажлын байрыг худалдаж авсан бол үл хөдлөх хөрөнгийн гэрчилгээн дэх хаяг, түрээслэсэн бол түрээсийн гэрээн дэх хаягийг улс, аймаг/хот, сум/дүүрэг, баг/хороо, гудамж, байр, тоот гэсэн дарааллаар бүрэн гүйцэт бичнэ.
  - Холбоо барих утас: Тухайн нэгжийн ашиглаж буй суурин утас болон холбогдох албан тушаалтны утсыг бичнэ.

4.2. Бүртгэлийн өргөдлийн СЗХ04004 маягтын дагуу гаргасан өргөдөлд хавсаргах баримт бичиг, тавигдах шаардлага

4.2.1. даатгалын хэлбэр, бүтээгдэхүүн бүртгүүлэх өргөдөлд хавсаргах баримт бичиг, тавигдах шаардлага

1. Компанийн дүрэмд заасан эрх хэмжээний хүрээнд тухайн даатгалын хэлбэрээр үйл ажиллагаа эрхлэх тухай Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал эсвэл Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн тэмдэглэл, хүчин төгөлдөр шийдвэрийн эх хувь;
2. Даатгалын байгууллагын боловсон хүчний мэргэжлийн диплом, холбогдох сургалтад хамрагдсаныг нотлох гэрчилгээ, сертификат болон сургалтын хөтөлбөрт тухайн

чиглэлээр хичээл орсон эсэхийг нотлох баримт бичиг, тодорхойлолтын нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар, СЗХ04006 маягтын дагуу гаргасан тодорхойлолт.

3. Даатгалын хэлбэр эрхлэхтэй холбоотойгоор компанийн бизнес төлөвлөгөөнд өөрчлөлт оруулсны дагуу шинэчлэн боловсруулсан бизнес төлөвлөгөө.
4. Даатгалын хэлбэр, бүтээгдэхүүнийг борлуулах шаардлага, хэрэгцээ, зах зээлийн багтаамж, ашигт ажиллагаа, борлуулалтын суваг, давхар даатгуулах эсэх зэрэг мэдээллийг багтаасан судалгаа, танилцуулга.
5. Даатгалын гэрээ, баталгааны загвар: Иргэний хуулийн 431.4 дэх хэсэгт заасан нөхцөлийг тусгасан, Даатгалын тухай хууль болон даатгалын багц дүрмээр тавигдсан шаардлагыг хангасан даатгалын бүтээгдэхүүний гэрээний болон баталгааны загвар;
6. Даатгалын хэлбэр, бүтээгдэхүүний журам: Тухайн даатгалын хэлбэр, бүтээгдэхүүнтэй холбоотойгоор даатгалын гэрээ байгуулах, даатгалын нөхөн төлбөр олгохтой холбоотой харилцааг нарийвчлан зохицуулсан журам, заавар;
7. Даатгалын хэлбэрт хамаарах бүтээгдэхүүн тус бүрийн хураамжийн хувь хэмжээ, нөөц сангийн тооцоолол, танилцуулга: Даатгалын бүтээгдэхүүн тус бүрийн хувьд даатгалын хураамжийн хэмжээг тооцоолохдоо ашигласан тоон мэдээлэл, аргачлал, эрсдэл тус бүрийн түвшин, хувь хэмжээ, түүнийг тооцоолсон аргачлал, цэвэр хураамжийн хувь, нийт хураамжийн хувийн талаарх мэдээллийг агуулсан актуарын тайлан, танилцуулга.

4.2.2.даатгалын зуучлагч, хохирол үнэлэгчийн дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтцийн өөрчлөлтийг бүртгүүлэх өргөдөлд хавсаргах баримт бичиг, тавигдах шаардлага

1. Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтцэд өөрчлөлт оруулах тухай хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тэмдэглэл /хувьцаа эзэмшигчийн шийдвэр/-ийн хүчин төгөлдөр эх хувь.
2. Дүрмийн санд өөрчлөлт орохтой холбоотойгоор шинэчлэн боловсруулсан компанийн дүрмийн төсөл;
3. Дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүрэлдэхүүн өөрчлөгдсөн бол дүрмийн санд оруулсан мөнгөн хөрөнгийн эх үүсвэр нь зээлийн хөрөнгөөр бүрдээгүй, мөн хууль бус үйл ажиллагаанаас орсон орлого биш гэдгийг батлахуйц баримт, бичгийг бүрдүүлнэ. Тухайлбал, хуримтлагдсан ашгаас дүрмийн санг бүрдүүлж байгаа нөхцөлд хувьцаа эзэмшигчдийн ногдол ашиг хуваарилах шийдвэр, хөрөнгийн орлогын албан татварын баримт, хөрөнгө худалдан борлуулсны орлогоор дүрмийн санг бүрдүүлэх нөхцөлд тухайн хөрөнгө хувьцаа эзэмшигчийн эзэмшлийн хөрөнгө мөн эсэхийг нотлох баримт бичиг, хөрөнгө худалдах худалдан авах гэрээ, төлбөр хийгдсэнийг нотлох баримт бичиг, хөрөнгө борлуулсны орлогын албан татвар төлсөн баримт, хувьцаа эзэмшигч нь хувь хүн бөгөөд хувийн харилцах, хадгаламжийн дансан дахь мөнгөн хөрөнгөөсөө дүрмийн санг бүрдүүлэх нөхцөлд харилцах хадгаламжийн дансны хуулга гэх мэт.
4. Хувьцаа эзэмшигч өөрчлөгдсөн тохиолдолд СЗХ04005 маягтын дагуу шинэ хувьцаа эзэмшигч тодорхойлолт гаргана. Тодорхойлолтод хувьцаа эзэмшигчийн иргэний цахим үнэмлэх (хуулийн этгээд бол улсын бүртгэлийн гэрчилгээ), эрхэлж буй ажил, албан тушаалыг нотлох баримтыг хавсаргана. (тухайлбал нийгмийн даатгалын дэвтэр, албан байгууллагын тодорхойлолт гэх мэт...)
5. Хувьцаа эзэмшигч өөрчлөгдсөн тохиолдолд Хорооноос баталсан даатгагчийн болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн Тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох зааварт заасан хувь хүн, хуулийн этгээд бүрийн бөглөсөн асуулгын хуудсыг бөглөнө.

4.2.3.даатгалын зуучлагч, хохирол үнэлэгчийн эрх бүхий албан тушаалтны өөрчлөлтийг бүртгүүлэх өргөдөлд хавсаргах баримт бичиг, тавигдах шаардлага

1. Эрх бүхий албан тушаалтныг томилох тухай хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тэмдэглэл, шийдвэр эсхүл эрх бүхий этгээдийн шийдвэр: Компанийн дүрэмд заасан эрх хэмжээний хүрээнд тухайн эрх бүхий албан тушаалтныг томилох тухай Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал эсвэл Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлын тэмдэглэлийн хуулбар, хүчин төгөлдөр шийдвэрийн эх хувь;

2. СЗХ04006 маягтын дагуу гаргасан шинээр томилогдож буй эрх бүхий албан тушаалтны тодорхойлолт.
3. Шинээр томилогдож буй эрх бүхий албан тушаалтны иргэний цахим үнэмлэх, мэргэжлийн диплом, эрхэлж байсан болон эрхэлж буй ажил, албан тушаалыг нотлох баримт бичиг (нийгмийн даатгалын дэвтэр, албан байгууллагын тодорхойлолт гэх мэт...)-ийн нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбар.
4. Хорооноос баталсан даатгагчийн болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн Тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох заавар"-т заасны дагуу шинэ эрх бүхий албан тушаалтны бөглөсөн асуулгын хуудас

4.2.4.даатгалын байгууллага хаягийн өөрчлөлтийг бүртгүүлэхээр өргөдөл гаргахдаа ажлын байрыг худалдаж авсан бол үл хөдлөх хөрөнгийн гэрчилгээ, түрээслэсэн бол түрээсийн гэрээний нотариатаар гэрчлүүлсэн хуулбарыг өргөдөлд хавсаргана.

Тав. Тодорхойлолт бөглөх

5.1. Хувьцаа эзэмшигчийн тодорхойлолт СЗХ04005 маягтыг бөглөх

- 1) Хороонд өргөдөл гаргаж буй хуулийн этгээдийн оноосон нэрийг бичнэ.
- 2) Хувьцаа эзэмшигч нь хуулийн этгээд, иргэн аль нь болохыг сонгоно. Хуулийн этгээд бол 3-15, 24 дүгээр мөрүүдийг бөглөнө. Иргэн бол 16-24 дүгээр мөрүүдийг бөглөнө.

Хувьцаа эзэмшигч хуулийн этгээдийн мэдээлэл

- 3) Хувьцаа эзэмшигч хуулийн этгээдийн оноосон нэрийг бичнэ:
Монгол – хуулийн этгээдийн оноосон нэрийг кирилл үсгээр;
Англи – хуулийн этгээдийн нэрийг латин үсгээр галиглан бичнэ.
- 4) Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулсан хурлын огноог он, сар, өдөр гэсэн дарааллаар бичнэ.
- 5) Хуулийн этгээдийн хэлбэр: ХК-хувьцаат компани, ХХК- Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн аль нь болохыг сонгоно.
- 6) Хөрөнгө оруулалтын хэлбэрээс тохирох нүдийг сонгож, гадаадын хөрөнгө оруулалттай бол нийт хувьцааны хэдэн хувийг гадаадын хөрөнгө оруулагч
*Дотоодын хөрөнгө оруулалттай компани гэдэгт нийт хувьцааг /100 хувь/ Монгол улсын иргэн , Монгол улсад бүртгэлтэй хуулийн этгээд эзэмшидэг,
Гадаадын хөрөнгө оруулалттай компани гэдэгт нийт гаргасан хувьцааны 25 буюу түүнээс дээш хувийг гадаадын хөрөнгө оруулагч эзэмшиж байгаа бөгөөд гадаадын хөрөнгө оруулагч тус бүрийн оруулсан хөрөнгө оруулалтын хэмжээ 100 мянган ам.доллар буюу түүнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөс дээш байх аж ахуй нэгжийг тус тус ойлгоно.*
- 7) Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээн дэх улсын бүртгэлийн дугаарыг бичнэ.
- 8) Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээн дэх регистрийн дугаарыг бичнэ.
- 9) Хуулийн этгээдийн эрхэлж буй үйл ажиллагааны чиглэлийг бичнэ.
- 10) Өргөдөл гаргагч хуулийн этгээдэд оруулах хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээг төгрөгөөр илэрхийлэн бичнэ.
- 11) Хаяг байршил: Хуулийн этгээдийн хаягийг хүснэгтийн дагуу дэлгэрэнгүй бичнэ.
- 12) Холбоо барих утас: Хуулийн этгээдийн холбоо барих суурин, гар утас, факсны дугаарыг бичнэ.
- 13) Цахим хуудас: Хуулийн этгээдийн албан ёсны цахим хуудсыг бичнэ.
Цахим шуудангийн хаяг: Хуулийн этгээдийн цахим шуудангийн хаягийг бичнэ
- 14) Хуулийн этгээдийн гүйцэтгэх удирдлагын овог, нэр, регистрийн дугаар, холбоо барих утасны дугаарыг бичнэ.

Хувьцаа эзэмшигч иргэний мэдээлэл

- 15) Хувьцаа эзэмшигч иргэний овог буюу иргэний цахим үнэмлэх дээрх эцэг/эх/-ийн нэрийг бичнэ.

- 16) Хувьцаа эзэмшигч иргэний нэрийг бичнэ.
- 17) Иргэний регистрийн дугаарыг бичнэ.
- 18) Иргэний оршин суугаа газрын хаягийг улс, аймаг/хот, сум/дүүрэг, баг/хороо, гудамж/байр, тоот гэсэн дарааллаар бичнэ.
- 19) Тодорхойлолт гаргаж буй өдрийн байдлаарх эрхэлж байгаа ажил, ажиллаж буй газар, албан тушаалын талаар бичнэ.
- 20) Ажил эрхэлдэг бол ажлын газрын хаягийг улс, аймаг/хот, сум/дүүрэг, баг/хороо, гудамж/байр, тоот гэсэн дарааллаар бичнэ.
- 21) Хувьцаа эзэмшигч нь мэргэжил эзэмшсэн бол эзэмшсэн мэргэжлийн нэрийг бичнэ.
- 22) Өргөдөл гаргагч иргэнтэй холбоо барих утасны дугаарыг бичнэ.
- 23) Өргөдөл гаргагч хуулийн этгээдэд оруулах хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээг төгрөгөөр илэрхийлэн бичнэ.
- 24) Хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн эх үүсвэрийн нэрийг, тухайн эх үүсвэрийн мөнгөн дүнг төгрөгөөр илэрхийлэн бичнэ. /Компанийн ногдол ашиг, тээврийн хэрэгсэл, үл хөдлөх хөрөнгө борлуулсны орлого, бизнес, хадгаламж, түрээсийн орлого, менежментийн урамшуулал гэх мэт/

5.2.Эрх бүхий албан тушаалтан болон бусад боловсон хүчний тодорхойлолт СЗХ04006 маягтыг бөглөх

- 1) Ерөнхий мэдээлэл хэсэгт Компанийн тухай хуулийн 84.1-д заасан эрх бүхий албан тушаалтан болон боловсон хүчин нь өөрийн мэдээллийг хүснэгтийн дагуу оруулна.
-Эрхлэх албан тушаал мөрөнд даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүссэн хуулийн этгээдэд эрхлэх албан тушаалын нэрийг бичнэ. Дараагийн мөрөнд тухайн албан тушаалд томилогдсон огноо, шийдвэрийн нэр/ТУЗ-ын тогтоол, гүйцэтгэх захирлын тушаал гэх мэт/, шийдвэрийн дугаарыг бичнэ.
-Өөр байгууллагад давхар ажил эрхэлдэггүй тохиолдолд “Одоо эрхэлж байгаа ажил, Албан тушаал, Ажлын хаяг, Ажлын цахим хаяг” гэсэн удаах мөрүүдийг бөглөх шаардлагагүй. Өөр байгууллагад давхар ажил эрхэлж байгаа тохиолдолд дээрх мөрүүдийг бөглөнө.
-Маягтад сүүлийн 3 сарын дотор авахуулсан 3*4 хэмжээтэй цээж зургийг оруулна.
- 2) Боловсролын талаарх мэдээллийг хүснэгтүүдийн дагуу оруулна. Ерөнхий боловсролын сургуулийг оролцуулан боловсрол эзэмшсэн их дээд сургуулиудын нэрс, эзэмшсэн мэргэжил, тухайн сургуульд элссэн, төгссөн он, диплом, гэрчилгээний дугаарыг бичнэ. Мөн санхүүгийн болон даатгалын чиглэлээр мэргэшил олгох сургалтад хамрагдсан бол тухайн мэргэшил олгосон сургалтын байгууллагын нэр, эзэмшсэн мэргэжил хэсэгт мэргэшлийн нэр, тухайн сургалтад элсэн орсон, төгссөн огноо, гэрчилгээ, мэргэшлийн үнэмлэхний дугаарыг бичнэ.
- 3) Ажлын туршлагын талаарх мэдээллийг хүснэгтүүдийн дагуу оруулна. Хаана ажиллаж байсан хэсэгт ажиллаж байсан байгууллагын нэр, тухайн байгууллагад эрхэлж байсан албан тушаал, ажилд орсон огноо, ажлаас гарсан огноо, ажлаас гарсан шалтгааныг товч тодорхой бичнэ.
- 4) Холбогдох этгээд гэдэгт Компанийн тухай хуулийн 89.2-т заасан нэгдмэл сонирхолтой этгээдийг ойлгоно. Холбогдох этгээд нь эрх бүхий албан тушаалтан болон бусад боловсон хүчний Компанийн тухай хуулийн 89.2-т заасан этгээдийн аль нь болохыг тодорхойлж “таны хэн болох” хэсэгт бичнэ. Холбогдох этгээд нь иргэн бол түүний овог, нэр, регистрийн дугаар, эрхэлж буй ажил эсхүл ажиллаж буй байгууллагын нэр, албан тушаалыг бичнэ. Холбогдох этгээд нь хуулийн этгээд бол хуулийн этгээдийн оноосон нэр, регистрийн дугаарыг бичнэ.

Зургаа. Бусад

6.1.Энэ зааврын дагуу даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл, бүртгэлийн маягтыг бөглөөгүй, баримт бичгийг бүрдүүлээгүй тохиолдолд даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл

ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл, бүртгэлийн баримт бичгийг бүрэн гүйцэд бүрдүүлээгүй гэж үзэх үндэслэл болно.

“Даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл, бүртгэлийн маягтыг бөглөх, баримт бичгийг бүрдүүлэх заавар” –ын 1 дүгээр хавсралт

Бизнес төлөвлөгөө боловсруулах зөвлөмж

Бизнес төлөвлөгөө гэж нь компанийн стратеги, зорилтыг тодорхойлж, компанийн үйл ажиллагааг эрхлэхэд түүний бүтэц, зохион байгуулалт, үйлчилгээний шуурхай, найдвартай ажиллагаа, удирдлагын ур чадвар, санхүү, төлбөрийн чадварын үзүүлэлт, үр ашгийг жил тутам сайжруулах чиглэлээр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг тодорхой цаг хугацаагаар төлөвлөн боловсруулсан баримтыг хэлнэ.

Бизнес төлөвлөгөөг 3-аас доошгүй жилийн хугацаатай боловсруулах бөгөөд хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлэсэн байна. Бизнес төлөвлөгөө нь эмх цэгцтэй, ойлгомжтой, бүлэг хэсгүүд нь уялдаа бүхий мэдээлэл нь цаг хугацаандаа, үнэн бодитой, үр дүн нь хэмжигдэхүйц байвал зохино.

1. Бизнес төлөвлөгөөний нүүр хуудсанд дараах зүйлсийг тусган харуулна:
  - Хуулийн этгээдийн нэр, хаяг
  - Бизнес төлөвлөгөөний нэр
  - Хувилбарын дугаар
  - Боловсруулсан огноо
  - Баталсан шийдвэрийн огноо, дугаар
  - Зохиогчийн нэр, хаяг
  - Зохиогчийн тэмдэглэл
  - Хуулийн этгээдийн удирдлагын нэр, хаяг
2. Компани нь бизнес төлөвлөгөөг өөрийн үйл ажиллагааны онцлогтой уялдуулан дараахь асуудлуудыг тусгасан байна. Үүнд:
  - 2.1. Компанийн үйл ажиллагааны зорилго, зорилт
  - 2.2. Компанийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд ашигтай байх макро болон микро түвшин дэх боломжит нөхцөлүүд
  - 2.3. Компанийн тайлан тэнцэл, мөнгөн хөрөнгийн урсгал, орлого зарлагын 3-аас доошгүй жилийн төсөөлөл
  - 2.4. Үйл ажиллагаатай холбогдон гарах эрсдэлийг тодорхойлж, түүнийг удирдахад авах арга хэмжээ
  - 2.5. Компанийн засаглалыг боловсронгуй болгох, сайжруулах төлөвлөгөө

3. Бизнес төлөвлөгөө нь дараах хэсгээс бүрдэнэ. Үүнд:

I. ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ХУРААНГУЙ

Энэ бүлэгт тухайн бизнес төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэгч нь хэрэгжүүлэх гэж буй бизнес төлөвлөгөөний эрхэм зорилго, зорилт, амжилтын үндэс, учирч болох эрсдэл болон санхүүгийн бусад үзүүлэлтүүдийн тухай товч мэдээллийг багтаана.

Эрхэм зорилго гэдэг нь үйлчлүүлэгч, даатгуулагчдын ямар хэрэгцээг, ямар арга замаар хангах тухай тодорхойлолт юм.

Зорилт гэдэг нь эрхэм зорилтонд хүрэхийн тулд шат дараалан хэрэгжүүлэх, хугацаатай, хэмжигдэхүйц бодитой үр дүн буюу хүрэх цэг юм.

II. БИЗНЕСИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

Бизнесийн танилцуулга гэдэг нь тухайн компанийн нэр, хаяг, хариуцлагын тогтолцоо, зах зээлийн нөхцөл төлөв байдал, эрхлэх гэж буй даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа, гаргаж буй үйлчилгээ түүнчлэн удирдлага боловсон хүчний хангалт, санхүүгийн чадавхи ба байдал бизнес төлөвлөгөө бичих болсон шалтгаан, зорилго зорилтууд түүнийг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай хөрөнгийн эх үүсвэр, үйл ажиллагааны үр ашиг, борлуулалтын орлого, ашиг зэргийг тусган харуулсан хураангуй тодорхойлолт юм.

Бизнесийн танилцуулга нь дараах үндсэн хэсгүүдээс бүрдэнэ:

1. Компанийн түүх

1.1. Компанийн түүх: Энэ хэсэгт танай компани анх хэдэн онд байгуулагдсан, ямар бизнес эрхэлж байсан, компанийн түүх, ололт амжилтын талаар дурдахаас гадна одоогийн явуулж буй үйл ажиллагаа, бизнесийн чиглэл, бүтээгдэхүүн үйлчилгээ, бүтэц бүрэлдэхүүний талаар бичнэ. Өмнө нь үйл ажиллагаа явуулж байгаагүй бол бичих шаардлагагүй.

1.2. Одоогийн явуулж буй үйл ажиллагаа: Хуулийн этгээд бизнесийн аль салбарт ямар чиглэлээр бүтээгдэхүүн үйлчилгээ эрхэлдэг, одоогийн бизнесийн орчин, эзэмшиж буй тоног төхөөрөмж, барилга байгууламж, хөрөнгө оруулалтын хэмжээ, бүтээгдэхүүн үйлчилгээний тоо хэмжээ, нийлүүлэгч, хамтран ажилладаг байгууллага, харилцагчдын талаарх мэдээллийг бичнэ. Өмнө нь үйл ажиллагаа явуулж байгаагүй бол бичих шаардлагагүй.

1.3 Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө, хувьцаа эзэмшилт: Хуулийн этгээдийг хувьцаа эзэмшигчдийн оруулсан мөнгөн хөрөнгийн талаар дэлгэрэнгүй бичнэ.

1.4 Бүтэц зохион байгуулалт, удирдлага, хүний нөөц: Энэ хэсэгт тухайн байгууллагын боловсон хүчний бүтэц, зохион байгуулалт, удирдлагын багийн танилцуулга, тэдний өмнө хийж байсан ажил, ажлын туршлага, одоогийн хариуцан ажилладаг ажлын талаар танилцуулна. Тухайн байгууллагын зохион байгуулалтын бүтцийг схемчлэн зурж болно. Боловсон хүчний талаар одоо компанид нийт хэдэн хүн ажиллах, тэднээс хэд нь үндсэн ажилчин, хэд нь гэрээт ажилчин байх, тэдгээрийн цалин хөлс, ямар ямар чиглэлийн ажил хариуцдаг, ажилчид дотроо газар, хэлтэс, салбар зэрэгт хуваагддаг эсэх талаар бичнэ. Цаашид ажилчдын тоог нэмэгдүүлэх эсэх талаар тодруулна.

2. Зах зээлийн нөхцөл төлөв байдал

Зах зээлийн байдал, хэрэглэгчид, зах зээлд гарч байгаа ерөнхий чиг хандлага, тухайн бизнесийн хууль эрх зүйн орчин, тухайн салбар дахь өрсөлдөгчдийн талаар мэдээллүүдийг багтаана.

2.1 Зах зээл, хэрэглэгч, зах зээлийн ерөнхий чиг хандлага: Энэ хэсэгт зах зээлийн хэмжээ, хэрэглэгчдийн тоо хэмжээ, тухайн хуулийн этгээдийн зах зээлд эзлэх хувь, зах зээлийн өсөлт, ирээдүйн зах зээлийн байдал, зах зээлийн тогтвортой байдал, зах зээлд гарч байгаа ерөнхий чиг хандлагуудыг бичих бөгөөд технологийн хөгжил, байгалийн хүчин зүйлс, хүн амын суурьшилт зэргийг тодруулна.

2.2 Бизнесийн хууль эрх зүйн орчин: Тухайн бизнесийг эрхлэхтэй холбоотой хуулиудыг судалсан эсэх, шаардагдах бичиг баримтыг бүрдүүлж баталгаажуулсан эсэх, хууль эрх зүйн орчинд нийцүүлэн үйл ажиллагаа явуулах арга замыг тодорхой бичнэ.

2.3 Өрсөлдөөн, өрсөлдөгчид: Тухайн зах зээл дээрх ижил төрлийн бизнес эрхэлж байгаа аж ахуй нэгж байгууллагын тоо хэмжээ, нэр, байршил, хүчин чадал, зах зээлд эзлэх хувь, давуу

болон сул талуудын талаар дурдана. Компанийн дотоод, гадаад хүчин зүйлсийг судалсан SWOT шинжилгээг хийсэн байвал зохино.

Өрсөлдөгчийн нэр	Байршил	Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний нэр төрөл	Багцын хэмжээ	Бүтээгдэхүүн үйлчилгээний үнэ, хүүгийн хэмжээ	Зах зээлд эзлэх байр суурь
Өрсөлдөгч 1					
Өрсөлдөгч 2					
Өөрийнх					

2.4 Бизнес төлөвлөгөө бичих болсон үндэслэлүүд: Яагаад шинээр үйл ажиллагаа эрхлэх болсон шалтгааныг бичиж, зах зээл, өөрийн хүчин чадлын хэмжээг харгалзан тухайн бизнесийг өргөжүүлэх нөөц, боломжийг тодруулна.

3. Төлөвлөсөн бизнесийн үйл ажиллагаа:

3.1 Бүтээгдэхүүн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө: Эрхлэх гэж буй даатгалын хэлбэрийн дэлгэрэнгүй болон үйл ажиллагаа эрхлэн явуулснаар тухайн бүтээгдэхүүн үйлчилгээг ямар хэмжээгээр хүргэх, харилцагч, үйлчлүүлэгчдийн цар хүрээг тодорхойлж, тооцооллыг хийнэ.

3.2 Маркетингийн төлөвлөгөө: Өмнөх бүлэгт хийсэн зах зээл, хэрэглэгчдийн судалгааг үндэслэн боловсруулна. Үүнд зах зээлээ сонгох, бүтээгдэхүүн үйлчилгээг идэвхжүүлэх үйл ажиллагаа орно. Маркетингийн төлөвлөгөө нь маркетингийн иж бүрдлээс бүрдэнэ. Үүнд: Бүтээгдэхүүн (үйлчилгээ), Үнэ (үнийг хэрхэн тогтоох), Байрлал (суваг, хуваарилалт), Идэвхжүүлэлт (зар сурталчилгаа) зэргийг хэрхэн шийдвэрлэснээ тодорхойлно.

3.3 Менежментийн төлөвлөгөө: Байгууллагын удирдлага, бүтэц, зохион байгуулалт, удирдах ажилтан бүрийн хариуцлага, ажилчдын нэрс, цалингийн зардлыг тодорхой бичиж, боловсон хүчнийг бэлтгэх, чадваржуулах шаардлага, тэдгээрт хийх сургалтын талаар тодруулна.

3.4 Санхүүгийн төлөвлөгөө: Санхүүгийн төлөвлөгөөнд бизнесийн үйл ажиллагаа явуулахад шаардагдах хөрөнгийн эх үүсвэр, орлого, зардал, ашиг, алдагдлыг тооцож, түүнийг хэрхэн удирдах талаар тусгана. /Даатгалын компани бол даатгалын үнэлгээ, даатгалын хураамж, нөөц сан, нөхөн төлбөр, давхар даатгалын хураамж, даатгалын бус үйл ажиллагааны орлого гэх мэт үзүүлэлтүүдийн тооцооллыг тусгана./

Орлогыг тооцохдоо тухайн орлогыг бүрдүүлэх эх үүсвэр бүрээр тооцож нэгтгэн гаргана.

Зардлыг тооцохдоо бүтээгдэхүүн үйлчилгээтэй холбогдон гарах, удирдлага зохион байгуулалттай холбогдон гарах, албан татвар хураамж төлөх, хөрөнгө оруулалттай холбогдон гарах, бусад зардал гэх мэтчилэн зардлын зүйл анги бүрээр тооцож, нэгтгэн гаргана.

Мөнгөн урсгалыг тооцохдоо сар бүрийн орж, гарах мөнгөн урсгалыг тооцож, жилээр нэгтгэн гаргана.

Санхүүгийн тайлан баланс зэрэг тоон үзүүлэлтийг бизнес төлөвлөгөөнд тусгахдаа өмнөх онуудын гүйцэтгэлийг ирэх жилийн төлөвлөгөөтэй зэрэгцүүлсэн байдлаар гаргана.

3.5 Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөө: Шаардлагатай хөрөнгө оруулалтын хэмжээ, хугацаа, үүнээс өөрийн хөрөнгийн эх үүсвэрээс оруулж чадах хөрөнгө оруулалтын хэмжээ, хөрөнгө

оруулалтыг хаанаас авахаар төлөвлөөд байгаа /банкны зээл, гадаадын хөрөнгө оруулалт, олон улсын байгууллагын тусламж хөрөнгө оруулалт, гадаадын банкнаас авах зээл, хувь нийлүүлэгчдийн хөрөнгө оруулалт/-талаар бичнэ. Хэрэв өглөг авлагатай бол энэ талаар жагсаалт үйлдэж, нарийвчлан тодруулсан байна.

3.6 Эрсдэлийн менежмент /бууруулах арга зам: Бизнес эрхлэхэд олон төрлийн эрсдэл учирч болох бөгөөд техник, санхүү, байгалийн гамшиг, хууль эрх зүй, улс төрийн эрсдэлийг зайлшгүй тооцож өөрийн бизнесийн онцлогт уялдуулан бичнэ. Мөн таны бизнест ямар төрлийн эрсдэл учрах магадлал илүү эсэхийг тодорхойлж, эрсдлийг доод хэмжээнд байлгах, түүнээс сэргийлэх, бууруулахын тулд та ямар арга хэмжээ төлөвлөснөө бичих нь зүйтэй.

“Даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл, бүртгэлийн маягтыг бөглөх, баримт бичгийг бүрдүүлэх заавар” –ын 2 дугаар хавсралт

Дотоод үйл ажиллагааны журам боловсруулах зөвлөмж

Дотоод үйл ажиллагааны журам нь дараах зарчимд тулгуурлана:

- байгууллагын стратеги, зорилттой уялдсан байх;
- холбогдох хууль тогтоомж, журам, заавар, олон улсын конвенцийг удирдлага болгосон байх;
- санхүү, төлбөрийн чадвар, үр ашиг, удирдлагын ур чадвар, үйлчилгээний шуурхай, найдвартай ажиллагаа зэргийг харгалзан үзсэн байх;
- даатгуулагчийн эрх ашигт сөргөөр нөлөөлөхгүй байх.

Дотоод үйл ажиллагааны журамд дараах агуулгаар заалтуудыг заавал тусгасан байна:

1. Үйл ажиллагаанд мөрдөх журмын зорилгыг Монгол Улсын Иргэний хууль, Даатгалын тухай хууль, Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хууль, Компанийн тухайн хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомж, Даатгалын багц дүрмийн хүрээнд даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагааны харилцааг зохицуулахад чиглүүлэх;
2. Үйл ажиллагаа, үйлчилгээтэй холбоотой нийтлэг хэрэглэгддэг нэр томъёонуудын тайлбарыг оруулах;
3. Даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаанд оролцогч талууд бие биендээ харилцан итгэж, үнэн бодит мэдээллээр хангах, хууль дээдлэх, шударга байх үндсэн зарчмуудыг тусгах;
4. Тухайн үйлчилгээг үзүүлж, үйл ажиллагааг явуулахад харилцагчаас бүрдүүлэх шаардлагатай баримтын жагсаалт гаргах;
5. Тухайн үйл ажиллагаа, үйлчилгээг хэрэгжүүлэхэд тавигдах нөхцөл, шаардлага, хүү, хураамж, шимтгэл, барьцаа эд хөрөнгө, батлан даалтын шалгуур үзүүлэлт, харилцагчдын холбогдох гэрээ, хувийн хэрэг зэргийг хэрхэн бүрдүүлж хадгалж, хамгаалах талаар тусгах;
6. Холбогдох хууль журамд заасны дагуу үүсгэн байгуулагч, хувь нийлүүлэгчдэд хуулиар тавьсан шаардлага, тухайн үйл ажиллагааг гүйцэтгэж байгаа ажилтнуудын эрх, үүргийн хэмжээ, хийж гүйцэтгэх, хянаж шийдвэрлэх, батлах хугацаа зэрэг ажилбаруудыг зааж өгөх;
7. Нягтлан бодох бүртгэлийг Хорооноос баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн заавар, дансны жагсаалт, маягтын дагуу хөтөлж, санхүүгийн тайлан, мэдээг тогтоосон хугацаанд гаргах, Хороонд ирүүлж байх, үйл ажиллагаанд учирч болзошгүй аливаа эрсдэлээс урьдчилан сэргийлж, Даатгалын тухай хууль тогтоомж болон Хорооноос баталсан холбогдох журамд заасан шалгуур үзүүлэлтүүдийг ханган ажиллах;
8. Харилцагчдыг хуурамч мэдээллээр хангах, төөрөгдүүлэх, өөрийн болон гуравдагч этгээдийн ашиг сонирхолд нийцүүлэн мэдээллийг нуун дарагдуулах, өөрийн ажил үүрэгтэй холбоотой нийтэд тараагдаагүй мэдээллийг ашиглан ашиг олох, бусдад тараах, харилцагчаас төлбөл зохих үйлчилгээний хөлс болон зардлаас илүү хэмжээний төлбөр шаардахыг хориглох асуудлыг тодорхой заах;

“Даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл, бүртгэлийн маягтыг бөглөх, баримт бичгийг бүрдүүлэх заавар” –ын 3 дугаар хавсралт

ЭХЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Хуулийн этгээдийн нэр	
-----------------------	--

(он) / (сар) / (өдөр)
/төгрөгөөр/

ХӨРӨНГӨ	
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	
<i>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө</i>	
Бэлэн мөнгө	
Банкинд байгаа мөнгө	
Дансны авлага	
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	
Урьдчилж төлсөн зардал	
Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт	
Бусад эргэлтийн хөрөнгө	
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГӨ	
Үндсэн хөрөнгө	
Биет бус хөрөнгө	
Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	
Бусад эргэлтийн бус хөрөнгө	
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	
Нийт хөрөнгийн дүн	
ӨР ТӨЛБӨР	
<i>Богино хугацаат өр төлбөр</i>	
Дансны өглөг	
Урьдчилж орсон орлого	
Бусад богино хугацаат өр төлбөр	
<i>Урт хугацаат өр төлбөр</i>	
Урт хугацаат өр төлбөр	
Хойшлогдсон татварын өр төлбөр	
Бусад урт хугацаат өр төлбөр	
Нийт өр төлбөр	
ЭЗДИЙН ӨМЧ	
Өмч	
Нэмж төлөгдсөн капитал	
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц	
Тусгай зориулалтын нөөцийн сангууд	
Эздийн өмчийн бусад хэсэг	
Хуримтлагдсан ашиг/алдагдал	
Нийт хувь нийлүүлсэн хөрөнгө	

Нийт өр төлбөр ба эздийн өмч	
-------------------------------------	--

.....
(Гүйцэтгэх удирдлагын гарын үсэг)

.....
(овог, нэр)